

Tisdagen den 13 september 2016

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

EUROPAPARLAMENTET

P8_TA(2016)0320

Sammanhållningspolitiken och forsknings- och innovationsstrategier för smart specialisering (RIS3)

Europaparlamentets resolution av den 13 september 2016 om sammanhållningspolitiken och forsknings- och innovationsstrategier för smart specialisering (RIS3) (2015/2278(INI))

(2018/C 204/01)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 4, 162 och 174–178,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 ⁽¹⁾ (nedan kallad *förordningen om gemensamma bestämmelser*),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om särskilda bestämmelser för målet Investering för tillväxt och sysselsättning samt om upphävande av förordning (EG) nr 1080/2006 ⁽²⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska socialfonden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1081/2006 ⁽³⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 av den 17 december 2013 om särskilda bestämmelser för stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden till målet Europeiskt territoriellt samarbete ⁽⁴⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1302/2013 av den 17 december 2013 om ändring av förordning (EG) nr 1082/2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (EGTS) för att förtydliga, förenkla och förbättra bildandet av sådana grupperingar och deras funktion ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 320.

⁽²⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 289.

⁽³⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 470.

⁽⁴⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 259.

⁽⁵⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 303.

Tisdagen den 13 september 2016

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1300/2013 av den 17 december 2013 om Sammanhållningsfonden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1084/2006 ⁽¹⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 av den 17 december 2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005 ⁽²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 14 januari 2014 om smart specialisering och expertnätverk för en sund sammanhållningspolitik ⁽³⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 9 september 2015 om investering för tillväxt och sysselsättning och om att främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i unionen ⁽⁴⁾,
- med beaktande av kommissionens skrift av den 22 februari 2016 *En investeringsplan för Europa: nya riktlinjer för en sammanslagning av de europeiska struktur- och investeringsfonderna med Efsi*,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 10 juni 2014 *Forskning och innovation som källor till förnyad tillväxt* (COM(2014)0339),
- med beaktande av kommissionens sjätte rapport om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning av den 23 juli 2014 *Investera i sysselsättning och tillväxt*,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 26 november 2014 *En investeringsplan för Europa* (COM(2014)0903),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 december 2015 *Investeringar i sysselsättning och tillväxt – en maximering av de europeiska struktur- och investeringsfondernas bidrag* (COM(2015)0639),
- med beaktande av kommissionen vägledning från 2014 om skapande av synergieffekter mellan europeiska struktur- och investeringsfonder, Horisont 2020 och andra forsknings-, innovations- och konkurrensrelaterade EU-program,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 6 oktober 2010 *Hur regionalpolitiken kan bidra till smart tillväxt i Europa 2020* (COM(2010)0553),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 13 september 2013 *att mäta innovationsresultat i Europa: en ny indikator* (COM(2013)0624),
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den 4 maj 2012 *Aktivt åldrande: Innovation – Smart hälsa – Bättre liv* ⁽⁵⁾,
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den 30 maj 2013 *Överbrygga innovationsklyftan* ⁽⁶⁾,
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den 7 oktober 2014 *Åtgärder för att stödja skapandet av ekosystem för grundande av högteknologiska företag* ⁽⁷⁾,
- med beaktande av kommissionen vägledning för politiskt ansvariga och genomförandeorgan om skapande av synergieffekter mellan europeiska struktur- och investeringsfonder, Horisont 2020 och andra forsknings-, innovations- och konkurrensrelaterade EU-program (SWD(2014)0205),

⁽¹⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 281.

⁽²⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 487.

⁽³⁾ Antagna texter, P7_TA(2014)0002.

⁽⁴⁾ Antagna texter, P8_TA(2015)0308.

⁽⁵⁾ EUT C 225, 27.7.2012, s. 46.

⁽⁶⁾ EUT C 218, 30.7.2013, s. 12.

⁽⁷⁾ EUT C 415, 20.11.2014, s. 5.

Tisdagen den 13 september 2016

- med beaktande av den förberedande åtgärden *Sammanhållningspolitiken och samverkans effekterna med forsknings- och utvecklingsfonderna: spetsforskningsstegen*,
- med beaktande av Europaparlamentets förberedande åtgärd i regionen Östra Makedonien och Thrakien (REMTh),
- med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för regional utveckling (A8-0159/2016), och av följande skäl:
 - A. I den rådande ekonomiska, finansiella och sociala krisen måste EU öka sina ansträngningar för att nå en smart och ekonomisk tillväxt för alla.
 - B. Stärkande av forskning, teknisk utveckling och innovation är en av investeringsprioriteringarna inom Eruf för 2014–2020. Stödet till innovationen skiljer sig kraftigt åt i olika delar av EU och inom medlemsstaterna, i synnerhet när det gäller att utnyttja kunskaper och teknik för att främja innovation.
 - C. För programperioden 2014–2020 måste medlemsstaterna för första gången utforma nationella och/eller regionala strategier för smart specialisering genom att involvera nationella och regionala förvaltningsmyndigheter och aktörer, såsom institutioner för högre utbildning, industrin och arbetsmarknadens parter, i en entreprenörprocess.
 - D. Smart specialisering kombinerar och sammanför olika politikområden, bland annat entreprenörskap, utbildning och innovation för regioner, för att identifiera och välja prioriterade områden för deras utveckling samt relaterade investeringar genom att fokusera på deras styrkor och konkurrensfördelar.
 - E. Forsknings- och innovationsstrategierna för smart specialisering (RIS3) bör hjälpa till att öka den europeiska ekonomins konkurrenskraft, utveckla ett europeiskt mervärde för innovation, skapa fler och bättre högkvalitativa arbetstillfällen samt ta till vara en lång rad olika erfarenheter. De bör bidra till spridningen av bästa praxis och utvecklandet av en ny företaganda, kombinerat med en fungerande digital gemensam marknad och smart specialisering som kan leda till nya färdigheter, ny kompetens, innovation och sysselsättning för att bättre utnyttja forskningsresultat och dra fördel av alla former av innovation.
 - F. En RIS3-strategi utformas genom en process för utveckling av mekanismer för flernivåstyre i syfte att identifiera de platsbaserade områden som har den största strategiska potentialen, fastställa strategiska prioriteringar och utforma effektiva stöd tjänster för företag, med målet att maximera regionens kunskapsbaserade potential.
 - G. RIS3 bidrar till en effektiv användning av EU-medel, berör alla medlemsstater och regioner i unionen och bidrar till att frigöra potentialen hos alla regioner i unionen, samt hjälper på så sätt EU att motarbeta sina innovationsluckor, både internt och externt, för att kunna öka sin globala konkurrenskraft.
 - H. En snabb och framgångsrik utveckling av RIS3 i medlemsstaterna är i hög grad beroende av att medlemsstaterna ökar sin administrativa kapacitet för programplanering, budgetering, genomförande och utvärdering inom den politiska ramen, i syfte att öka privata investeringar i forskning, utveckling och innovation. I utvecklingen måste man ta hänsyn till det faktum att de första utvärderingarna av strategier för smart specialisering hittills har gett en blandad bild, särskilt när det gäller valet av prioriteringar. De anses ofta vara alltför allmänna eller ha bristande kopplingar till regionala ekonomiska strukturer och innovationsstrukturer, vilket innebär att strategierna för smart specialisering måste förbättras i detta hänseende.
 - I. RIS3-plattformen bidrar till nedifrån-och-upp- utbyten och kollegiala utbyten samt kunskapsöverföring mellan de deltagande regionerna. Denna process bör prioriteras med avseende på den framtida utformningen och metoderna för initiativ för smart specialisering.

Tisdagen den 13 september 2016

En central roll för RIS3 för sammanhållningspolitikens bidrag till Europa 2020-målen

1. Europaparlamentet understryker att strategierna för smart specialisering stöder en tematisk koncentration och strategisk programmering för de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonder) och leder till en ökad resultatinkretning på plats, vilket bidrar till att man uppnår Europa 2020-målen. Parlamentet betonar att syftet med dessa strategier är att skapa en kunskapsbaserad, hållbar tillväxt, balanserad utveckling och högkvalitativa arbetstillfällen i alla regioner, inte bara i välmående områden, utan även i övergångsregioner, mindre utvecklade regioner, landsbygdsregioner och öregioner.
2. Europaparlamentet kräver att de nya bestämmelserna om förhandsvillkor för tilldelning av medel från ESI-fonderna respekteras till fullo för att strategierna för smart specialisering ska kunna fungera.
3. Europaparlamentet uppmanar alla berörda aktörer att utveckla RIS3 utifrån analyser av respektive regions befintliga utvecklingsmöjligheter, tillgångar och kompetenser, samt att fokusera på företagsmässiga upptäckter för att kunna upptäcka framväxande nischer eller komparativa fördelar för smart specialisering, undvika påtvingad och artificiell överspecialisering och utveckla ett starkare partnerskap mellan offentliga och privata sektorer, samtidigt som man alltid undviker eventuella intressekonflikter mellan dem.
4. Europaparlamentet stöder en bred definition av innovation, nämligen omvandling av en idé till en ny eller förbättrad produkt eller tjänst som lanseras på marknaden, till en ny eller förbättrad operativ process som används inom industrin och handeln eller till en ny metod för en social tjänst.
5. Europaparlamentet uppmanar regionerna att utforma innovativa system för stödtjänster som kompletterar eller ersätter befintliga stödtjänster, i syfte att göra det möjligt för en region att nå sin fulla konkurrenskraft, hjälpa företag dra nytta av ny kunskap och teknik för att fortsätta att vara konkurrenskraftiga, samt se till att forsknings- och innovationsresurser uppnår en kritisk massa.
6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anpassa den allmänna gruppundantagsförordningen så att ESI-fonderna kan erbjuda villkor för spetskompetensstämpeln.
7. Europaparlamentet uppmanar de nationella myndigheterna att investera i regional datautvinning av kunskap och stordata så att de både kan demonstrera sin unika konkurrensfördel och förstå trenderna bland regionala företag i den globala värdekedjan.
8. Europaparlamentet anser att plattformen för strategierna för smart specialisering, som har upprättats av kommissionens GD REGIO och finns i Sevilla, spelar en nyckelroll för att ge råd och skapa riktmärken för regionernas olika innovationsstrategier, och därmed hjälpa eftersläpande regioner, förbättra flernivåstyret och öka synergieffekterna mellan regionerna genom att tillhandahålla information, metoder, sakkunskap och rådgivning till politiskt ansvariga på nationell och regional nivå. Parlamentet understryker att denna plattform bör göra en kontinuerlig insats för att uppdatera sin databas och då beakta lokala behov, särdrag och prioriteringar i regioner och städer.
9. Europaparlamentet anser att plattformen för strategierna för smart specialisering i Sevilla bör ägna tillräcklig uppmärksamhet åt eftersläpande regioner och särskilt hjälpa dem att utforma och fokusera sina strategier.
10. Europaparlamentet anser att mindre regioner har större problem med att utforma och genomföra strategier, och efterlyser därför förslag om ökat stöd till sådana regioner för att stärka genomförandet av strategierna för plattformen för strategierna för smart specialisering och utbytet av bästa praxis.
11. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen den senaste tiden har inriktat sig på eftersläpande regioner i form av ett nytt pilotprojekt som hör samman med Europaparlamentets förberedande åtgärd i regionen Östra Makedonien och Thrakien, vilket har utvidgats till att omfatta regioner från åtta medlemsstater fram till slutet av 2017.
12. Europaparlamentet välkomnar fortsättningen av Regional Innovation Monitor Plus-plattformen (RIM Plus) som har inrättats av kommissionens GD GROW, inrättandet av ett europeiskt observationsorgan för forskning och innovation (RIO) av GD RTD och olika politikrelaterade kunskapscenter vid GD JRC (kommissionen), som tillhandahåller omfattande uppgifter, indikatorer och riktlinjer till nationella och regionala aktörer som deltar i plattformen för strategierna för smart specialisering.

Tisdagen den 13 september 2016

13. Europaparlamentet ser fram emot framtida uppgifter om Europeiska innovationsrådet (EIC), som syftar till att skapa en enda kontaktpunkt för innovatörer för att på så sätt sammankoppla vetenskapliga resultat med företagens och de offentliga myndigheternas behov i Europa.

14. Europaparlamentet påminner om att offentlig finansiering fortfarande är en effektiv drivkraft för innovation. Parlamentet uppmanar de berörda myndigheterna att vara försiktiga när det gäller att lägga större vikt vid finansiella instrument, eftersom innovationen inte bara ska fokuseras på stöd, utan även kunna identifiera alternativa finansieringsvägar, såsom lån och garantier, och kunna finna en balans mellan stöden och de alternativa finansieringsvägarna (offentlig och privat finansiering).

Flernivåstyrning och dess kapacitet

15. Europaparlamentet beklagar att vissa medlemsstater har valt nationella RIS3 utan att ge lokala och regionala myndigheter en chans att uttrycka sina åsikter, vilket undergräver den entreprenörsprocess nedifrån och upp som RIS3 bör inkludera. Parlamentet understryker vikten av ett regionalt synsätt, eftersom genomförandet av RIS3 endast kan bli framgångsrikt om det grundas på lokala och regionala tillgångar. Parlamentet uppmanar de berörda medlemsstaterna att på nytt överväga att ersätta sin nationella RIS3 med regionala RIS3 för att inte gå miste om tillväxtmöjligheter, och efterlyser bättre samordning mellan nationella och regionala strategier för smart specialisering i lämpliga fall, för att vid behov anpassa dem till framtida behov och krav i samband med hållbar utveckling, särskilt inom livsmedels- och energisektorerna. Parlamentet beklagar att partnerskapsprincipen i artikel 5 i grundförordningen inte alltid har respekterats. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att respektera partnerskapsprincipen i alla skeden av utarbetandet och genomförandet av partnerskapsavtalet och de operativa programmen.

16. Europaparlamentet anser att kvaliteten i samarbetet mellan förvaltningen och de relevanta aktörerna i regionen på ett avgörande sätt påverkar RIS3-strategin och påtagligt minskar risken för felaktiga val vad gäller prioriteringar. I detta sammanhang understryker parlamentet betydelsen av samråd med företagen, särskilt med de små och medelstora företagen, eftersom en s.k. innovationsvision kommer att bli framgångsrik endast om företagen också har motsvarande potential att genomföra den.

17. Europaparlamentet understryker betydelsen av bättre samordning mellan alla styrningsnivåer för att främja en nedifrån-och-upp vision för regionala strategier, inklusive alla myndigheter och aktörer som ingår i den smarta specialiseringen, samt experter, det civila samhället och slutanvändare i syfte att bryta upp "silotänkandet". Parlamentet påpekar att misslyckanden att anpassa medlemsstaternas lagstiftning skapar hinder för att genomföra investeringar i forskning och innovation.

18. Europaparlamentet påpekar att det civila samhället har spelat en begränsad roll i RIS3-strategierna och efterlyser därför ökat deltagande för det civila samhället via plattformar och samarbetspartnerskap, eftersom detta kan bidra till att förbättra utformningen av strategier, stärka samarbetet med samhället och leda till bättre styrning.

19. Europaparlamentet understryker betydelsen av en nära samordning mellan de operativa programmen och RIS3 under hela genomförandefasen.

20. Europaparlamentet efterlyser en närmare dialog och ett närmare samarbete mellan EU-institutioner (Europaparlamentet och rådet), samt på verkställande nivå (kommissionen och de nationella verkställande myndigheterna) för att skapa en gynnsam ram för innovation och forskning och förstärkt genomförande av RIS3 i samband med den kommande översynen av den fleråriga budgetramen för 2014.

21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och andra berörda organ att ge ytterligare bistånd till de medlemsstater som är i behov av det för att genomföra RIS3-strategin.

22. Europaparlamentet efterlyser fortsatta ansträngningar för att ändra mentaliteten och främja innovativa politiska metoder för att stödja intraregionalt, interregionalt, utomregionalt, gränsöverskridande och transnationellt samarbete, bland annat genom befintliga verktyg såsom Interreg, i syfte att fortsätta att främja ett EU-mervärde i strategierna.

23. Europaparlamentet påminner om vikten av att lyfta fram social innovation, eftersom detta kan bidra till att skapa nya affärsmodeller och affärskulturer och på så sätt skapa lämpliga förhållanden för genomförandet av den cirkulära ekonomin.

Tisdagen den 13 september 2016

24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ett integrerat meddelande om RIS3-strategiernas mervärde och deras genomförande i de operativa programmen, följt av förslag om ytterligare åtgärder i den sjunde sammanhållningsrapporten.

25. Europaparlamentet beklagar bristen på interregionalt samarbete på grundval av det tematiska området smart specialisering. Parlamentet anser att den gemensamma strategiska ramen ger möjlighet att använda upp till 15 procent av medlen inom grundförordningen (Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden) för sådant samarbete utanför den egna regionen. Parlamentet betonar att 16.3-rapporten *Investeringar i sysselsättning och tillväxt – en maximering av de europeiska struktur- och investeringsfondernas bidrag*, visar att möjligheterna hittills inte har utnyttjats tillräckligt. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och de regionala myndigheterna att i högre grad utnyttja de möjligheter som erbjuds.

26. Europaparlamentet efterlyser en utveckling av flexibilitets- och samordningsmekanismer som förbinder resultaten av RIS3-processen med genomförandet av Horisont 2020-programmet. Parlamentet uppmanar regionerna att delta i gränsöverskridande samarbeten, såsom Vanguard-initiativet, spetskompetensstämpeln, kunskapsutbytesplattformen, spetsforskningsstegen, plattformarna för strategierna för smart specialisering, de regionala innovationssystemen för samlokaliseringar för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT). Parlamentet vill se en förenkling för utvecklingen av strategiska klusterpartnerskap, i syfte att främja investeringar, öka samordningen, skapa synergieffekter och gynna en diskussion för att undvika dubbelarbete och ineffektiv användning av offentliga resurser.

27. Europaparlamentet uppmanar nationella och europeiska institutioner att fortsätta att övervaka innovationsklyftan, inte bara bland EU-medlemsstaterna och inom Nuts 2-regionerna, utan även alltmer inom medlemsstaterna.

28. Europaparlamentet anser att förfarandena bör förenklas och flaskhalsarna i den administrativa hanteringen av strategierna minskas.

29. Europaparlamentet uppmanar de berörda myndigheterna på alla nivåer att förenkla förfarandena och minska flaskhalsarna i den administrativa hanteringen av strategierna. Parlamentet uppmanar till investeringar i humankapital, inklusive via EU:s interregionala partnerskap, i syfte att främja den administrativa kapaciteten och förvalta och genomföra RIS3-processen framgångsrikt, samtidigt som man undviker ytterligare administration. Parlamentet uppmanar myndigheterna att prioritera forskning och innovation i regioner som har en motsvarande potential men där det råder brist på investeringar i detta område.

30. Europaparlamentet uppmanar regionerna och medlemsstaterna att öka användningen av den tillgängliga budgeten för tekniskt stöd för att säkerställa ett effektivt genomförande av RIS3.

31. Europaparlamentet påminner om att strategier för smart specialisering även bör vara ett kraftfullt instrument för att hantera sociala utmaningar och miljö-, klimat och energimässiga utmaningar samt främja kunskapsspridning och teknisk diversifiering.

Bättre synergier för tillväxt och jobbskapande

32. Europaparlamentet kritiserar bristen på synergier i ESI-fonderna och andra EU-finansieringsinstrument, vilket hindrar samordning, enhetlighet och integration mellan EU:s olika finansieringsmöjligheter, samt minskar deras resultat och effekter. Europaparlamentet vill se ett ökat fokus på forskning om hur man ska kunna nå ett förbättrat strategiskt synsätt på synergieffekter samt beakta finansieringsinstrumentens kombinationer, samverkan och potential för att fullt utnyttja EU:s garantier att finansiera investeringsplattformar.

33. Europaparlamentet betonar behovet av att fortsätta och fördjupa strategierna för trippel- och kvadratspiraler för smart specialisering på regional nivå, genom att involvera offentliga förvaltningar, företag, universitet och medborgare. Parlamentet betonar att rollen för de två senare deltagarna (dvs. institutioner för högre utbildning/forskningsinstitut och medborgarorganisationer) bör förstärkas i EU:s nya programperiod och när det gäller finansieringstyper.

34. Europaparlamentet efterlyser ökat stöd för små och medelstora företag och nystartade företag eftersom den stora majoriteten av dessa företag står i frontlinjen när det gäller omvälvande innovation och dessutom bidrar avsevärt till att identifiera lokala talanger på en rad olika områden och till att anställa ungdomar.

Tisdagen den 13 september 2016

35. Europaparlamentet uppmuntrar till kontinuerliga försök att söka efter tillförlitliga indikatorer för övervakning av innovationsresultat på alla styrelsenivåer genom att bättre mobilisera och samordna resurserna för Eurostat och andra relevanta generaldirektorat inom kommissionen, samt med hänsyn till det arbete som utförs av OECD, Espon och andra aktörer på detta område, såsom nationella statistikkontor.

36. Europaparlamentet understryker att den samordnade och kompletterande användningen av ESI-fonder tillsammans med Horisont 2020- och Efsi-medel, i enlighet med de riktlinjer för komplementaritet för de europeiska struktur- och investeringsfonden och Europeiska fonden för strategiska investeringar som kommissionen utfärdade i februari 2016, ger utmärkta möjligheter att främja innovation på regional, nationell och europeisk nivå genom att öka attraktionskraften hos investeringar i forskning och innovation, i syfte att locka privat kapital som komplement till den offentliga finansieringen. Parlamentet uppmuntrar lokala och regionala myndigheter att göra det mesta av möjligheterna att kombinera finansiering från dessa instrument.

37. Europaparlamentet efterlyser åtgärder för att få exakt information för att uppnå synergieffekter mellan olika politiska medel och instrument som är tillgängliga i RIS3, såsom sammanhållningspolitiken för 2014–2020, plattformen för smart specialisering, observationsorganet European Cluster Observatory, det europeiska innovationspartnerskapet, Europeiska strategiska forumet, s.k. viktig möjliggörande teknik samt forskningsinfrastrukturen.

38. Europaparlamentet uppmuntrar regionerna att genomföra sina RIS3 för att främja en öppen innovationsmentalitet och ekosystemsamarbete baserat på modellen kvadratspiraler.

39. Europaparlamentet betonar vikten av att anpassa utbildning och forskning till marknadens behov, för att säkerställa att nya innovationer motsvarar efterfrågan och bidrar till ekonomisk tillväxt.

Smarta städer som katalysatorer för RIS3

40. Europaparlamentet upprepar att EU:s stadsområden måste spela en nyckelroll i den ekonomiska och sociala utvecklingen av unionen genom att agera som ett nav för olika aktörer och sektorer, kombinera utmaningarna och möjligheterna för en smart, hållbar och inkluderande tillväxt, samt gå i bräschen för den integrerade och platsbaserade politiska strategin. Parlamentet betonar eftertryckligen vikten av stadsområden som katalysatorer för mänskliga resurser och infrastruktur- och investeringspotential för utvecklingen av innovationskluster.

41. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att beakta RIS3 och andra innovationsprogram, med särskild hänsyn till integrerade territoriella investeringar, när den utformar programmet för städer i Europa, för att skapa synergier med och starka kopplingar till en effektiv resursanvändning.

42. Europaparlamentet understryker vikten av att underlätta innovativt sektorsöverskridande samarbete, samarbete enligt modellen för trippelspiraler samt gränsöverskridande samarbete om de europeiska utmaningarna för att göra regioner och städer smartare, grönnare och mer behagliga att leva och arbeta i.

43. Europaparlamentet betonar behovet av att i Europa vidareutveckla och utvidga konceptet smarta och sammanlänkade städer. Parlamentet välkomnar det nederländska ordförandeskapets avsikt att skapa en nedifrån-och-upp-strategi där man ökar städernas egna möjligheter att, i samarbete med de regionala myndigheterna, utveckla EU:s stadsagenda och att gå från att vara smarta till att bli utmärkta städer. Parlamentet stöder i detta sammanhang förberedandet av "Amsterdampakten" med dess fokus på hållbar tillväxt och jobbskapande, främjande av förbindelser mellan alla berörda parter, medborgare och sociala organisationer samt främjande av en hållbar och socialt inkluderande utveckling.

44. Europaparlamentet uppmärksammar vikten av att främja olika samarbeten mellan städer samt system för kunskapsutbyte på området smart specialisering och innovation, såsom initiativet "Open and Agile Smart Cities", som stöds av kommissionen.

45. Europaparlamentet stöder kommissionens och rådets initiativ för programmet för städer i Europa inom ramen för Amsterdampakten. Parlamentet uppmanar kommissionen att främja samstämmighet mellan stads- och regionalpolitiken. Parlamentet uppmanar kommissionen att i den sjunde sammanhållningsrapporten lägga fram förslag för att koppla ihop initiativen och metoderna för smarta städer med RIS3.

Tisdagen den 13 september 2016

Övervakning och utvärdering

46. Europaparlamentet konstaterar att även om de flesta regioner har antagit en RIS3, så behöver ett betydande antal av dem fortfarande se till att uppfylla förhandsvillkoren, där de huvudsakliga utmaningarna är övervakningsmekanismen, budgetramen och åtgärderna för att stimulera investeringar i forskning och innovation inom den privata sektorn.

47. Europaparlamentet påminner lokala och regionala beslutsfattare om vikten av deras åtagande att använda RIS3 som ett ekonomiskt omvandlingsinstrument inom sina regioner och på så sätt även påverka EU-politiken.

48. Europaparlamentet välkomnar att de regionala strategierna koncentreras på områdena energi, hälsa, informations- och kommunikationsteknik, avancerade material, livsmedel, tjänster, turism, hållbar innovation, transport, en biobaserad ekonomi, tillverkningsystem och kulturella och skapande branscher, samt andra specialiseringar och särskilt konkurrenskraftiga sektorer i en viss region. Parlamentet beklagar dock den bristande detaljnivån i många av strategierna och efterlyser en rationalisering av prioriteringsprocessen för att på så sätt undvika risken för att alla strategier inriktas på samma ämnen. Parlamentet vill se att strategier även utarbetas för lågnivåteknik och social innovation, inte bara för spetsteknik, och uppmuntrar alla intressenter att söka övergångar mellan sektorer, eftersom alla sådana övergångar kan främja innovation.

49. Europaparlamentet anser att främjande av nationella observatorier för strategier för smart specialisering kan bidra till att bygga upp starkare indikatorsystem för övervakningen av RIS3, särskilt när det gäller metoder och utbildning.

50. Europaparlamentet konstaterar att vissa RIS3 är dåligt dokumenterade när det gäller att visa deras unika konkurrensfördelar för den berörda regionen. Andra RIS3 ger inga belegg för aktörernas kapacitet att stödja innovativa företag eller forskare så att de tillhandahåller tillämpad forskning och finner kommersiella tillämpningar för sina resultat. Parlamentet noterar också att vissa regioner har breda strategier, men alltför förenklade övervakningsindikatorer. Parlamentet vill därför se att de offentliga myndigheterna ökar sin kapacitet för att samla in och bedöma relevant mottagen information och att de främjar en samordnad insats från regionernas och de centrala myndigheternas sida för att identifiera och standardisera befintliga databaser så att de blir mer tillgängliga för aktörerna.

51. Europaparlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att använda befintliga verktyg, såsom gemenskapens innovationsundersökning (CIS) för att genomföra en periodisk (årlig och efter halva tiden), såväl kvantitativ som kvalitativ, övervakning av genomförandet av strategierna, samt att inkludera alla intressenter, däribland civilsamhällets aktörer, i processen. Parlamentet konstaterar att både regioner och medlemsstater möter liknande problem när det gäller utvärderingen av övervakningen, och uppmanar regionerna att offentliggöra regelbundna rapporter om uppnåendet av målen, för att bättre kunna analysera effekterna av RIS3 samt garantera transparens och allmänhetens tillgång till övervakningsinformation. Parlamentet är emellertid medvetet om att det kommer att ta många år innan strategierna ger resultat, och den tidiga övervakningen bör därför utformas enligt rimliga förväntningar.

52. Europaparlamentet uppmanar regioner och medlemsstater att vara proaktiva när det gäller ett snabbt genomförande av handlingsplanerna med tanke på måldatumet december 2016 för att uppfylla förhandsvillkoret. Parlamentet uppmanar dem att fastställa och genomföra sin kontrollmekanism under en löpande översyn av RIS3, där man fokuserar på att specificera investeringsnischer där regionala innovationsaktörer kan vinna eller upprätthålla en konkurrensfördel.

53. Europaparlamentet anser att ett gemensamt deltagande i övervakningen och utvärderingen av relevanta instrument inom RIS3 samt en anpassning av övervakningen och utvärderingen när det gäller rapporteringen av de olika instrumenten kan vara till stor nytta inom detta område. Parlamentet uppmanar därför alla aktörer och beslutsfattare att skapa synergier och ta fram arrangemang för att samla in och sammanställa uppgifter från politiska åtgärder och instrument som ingår i de specifika RIS3-strategierna.

54. Europaparlamentet påminner om att en bra strategi på papperet inte kommer att ge önskade resultat om inte företagen erbjuds stödtjänster.

Tisdagen den 13 september 2016

Huvudsakliga lärdomar och RIS3:s framtid

55. Europaparlamentet beklagar att RIS3 ofta erkänner behovet av att hjälpa företag att bedriva alla former av innovation, men sedan endast stöder innovation som bygger på teknisk kunskap. Parlamentet föreslår i detta avseende att RIS3 bör överväga innovation också i andra områden, såsom tjänster och den kreativa sektorn, och påminner om vikten av alla slags innovationssystem och institutioner, oavsett storlek, och om deras koppling till lokala och regionala kluster.

56. Europaparlamentet påpekar att RIS3 måste genomföras på ett bra sätt om de ska kunna bidra till att minska innovationsbristerna och främja sysselsättning och tillväxt i Europa. Parlamentet betonar att det i detta syfte är nödvändigt att främja nedifrån-och-upp-strategier och öka kontrollen när det rör RIS3:s potential på alla styrnivåer. Parlamentet konstaterar att medlemsstaterna ska inkludera sina nationella statistikbyråer för att hjälpa regionerna att utveckla sina utvärderings- och övervakningsmekanismer.

57. Europaparlamentet anser att det deltagarorienterade synsättet i strategierna måste integreras i alla processer, även i övervaknings- och utvärderingsprocessen, eftersom detta kommer att öka utrymmet för samarbete för att uppnå målen för RIS3.

58. Europaparlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att inte glömma att detta instrument måste vara livskraftigt, operationellt och effektivt för att undvika att belasta mottagarna med byråkrati.

59. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att driva på för att kunna se över strategierna 2017 i syfte att främja effektiviteten och informera om hur de bidrar till både den framtida sammanhållningspolitiken och politiken för forskning och innovation efter 2020, och då beakta de lärdomar som har dragits från de första åren av deras genomförande. Parlamentet uppmanar kommissionen att organisera ett offentligt samråd och en Europaövergripande konferens med parlamentet, Regionkommittén och andra intressenter inför den sjunde sammanhållningsrapporten.

60. Europaparlamentet är medvetet om att strategier för smart specialisering kan vara kraftfulla instrument för att hantera utmaningarna på energiområdet samt resurseffektivitet och energitrygghet.

61. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att stödja plattformen för strategierna för smart specialisering, bidra till att strategierna blir mer detaljerade och även fortsättningsvis fokusera på vikten av att stimulera privata investeringar.

62. Europaparlamentet uppmanar GD REGIO och plattformen för strategierna för smart specialisering att upprätta, och ge omfattande spridning till, ett kort policydokument om tidigare RIS3-erfarenheter, där man fokuserar på följande områden: 1) en swot-analys över erfarenheten, 2) regionernas lärdomar och de största fallor som har upptäckts för vart och ett av de sex steg som beskrivs i RIS3-vägledningen, 3) rekommendationer och standardiserade mallar för en löpande förbättring av RIS3 för att bättre utforma strategier efter 2020, 4) erforderlig mänsklig kapacitet för att framgångsrikt kunna utforma och genomföra en RIS3. Parlamentet anser att regionala nätverk som arbetar med forskning och innovation bör uppmuntras och stödjas när det gäller att främja de framgångar som uppnåtts och de lärdomar som dragits för att integrera detta tankesätt på alla nivåer i regionerna.

o

o o

63. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.